

GÜMRÜK SİRKÜLERİ
Sayı: 2013/ 5

İstanbul, 01.03.2013
Ref: 6/5

Konu :

GÜMRÜK KANUNU’NUN 242. MADDESİ ÇERÇEVESİNDE GÜMRÜK VERGİLERİ/İTHALAT VERGİLERİNDE YARGISAL İTİRAZ YOLUNA BAŞVURULMADAN ÖNCE İDARİ İTİRAZ HAKKI GETİREN 2013/1 SAYILI GENELGE YAYINLANMIŞTIR.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün 15.01.2013 tarihli 2013/1 sayılı Genelgesi ile 2010/52 sayılı Genelgesi yürürlükten kaldırılmış olup, yeni genelge ile gümrük vergilerine ve ithalat vergilerine itiraz prosedüründe, idari itiraz yoluna gidilemeden, direkt yargısal itiraz prosedüründe yürütülen bir kısım itirazların, yargısal itiraz öncesinde idari itiraz prosedürüne tabi tutulabilmesi yönünde düzenlemeye gidilmiştir.

1) Bilindiği üzere, 4458 Sayılı Gümrük Kanunu’nun 5911 sayılı Kanun ile değiştirilen 242 nci maddesinin 1 inci fıkrası, "Yükümlüler kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilir." hükmünü amirdir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 5911 sayılı Kanun ile değiştirilen 3 üncü maddesinde Gümrük Vergileri, İthalat Vergileri ve İhracat Vergileri aşağıdaki gibi tanımlanmıştır;

“Gümrük vergileri”, ilgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü;

“İthalat vergileri”, eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri, Tarım politikası veya tarım ürünlerinin islenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;

“İhracat vergileri”, eşyanın ihracatında ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri, Tarım politikası veya tarım ürünlerinin islenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ihracatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri, (ifade eder)" şeklinde tanımlanmaktadır.

Yürürlükten kaldırılan 2010/52 Sayılı Gümrükler Genel Müdürlüğü Genelgesinde (EK- 2) ;

“Gümrük vergileri” ile ilgili olarak; Gümrük Kanunu hükümlerine göre alınan “gümrük vergileri”ne (özel kanun ve kararlarda gümrük mevzuatına atıf yapılan yükümlülükler dahil) karşı 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 242 nci maddesinde yer alan itiraz prosedürünün kullanılması, Özel kanun veya kararlarda gümrük mevzuatına atıf yapılmayan yükümlülükler için yetkili ve görevli idari yargı mercilerine başvurulması,

“Para cezaları” ile ilgili olarak; Gümrük Kanunu hükümlerine tabi para cezaları için anılan Kanunun 242 nci maddesinde yer alan itiraz prosedürünün işletilmesi,

2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre verilen para cezaları ile, ilgili mevzuatında Gümrük Kanunu'nun uygulanacağına ilişkin bir hüküm bulunmayan para cezaları için ise 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8 maddesi gereğince yetkili ve görevli idari yargı mercilerine başvurulması yönünde düzenleme yapılmıştı.

Ancak 2010/52 Sayılı Genelge, 2013/01 Sayılı Genelge ile yürürlükten kaldırılmış ve 2010/52 sayılı Genelge uygulamalarına ilişkin olarak, genelge konusu Gümrük Kanunu'nun 242 nci maddesinin uygulanması ile ilgili olarak, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'na ulaşan yargı kararları çerçevesinde yeniden değerlendirmeler yapılmıştır.

Bu itibarla, "**gümrük vergileri**" tanımı içine giren **her türlü alacak** ve bunların **cezaları** ile Gümrük Kanunu hükümlerine tabi **diğer para cezalarına** karşı Gümrük Kanunu'nun 242 nci maddesine göre **idari itiraz** yolu kullanılabilir hale getirilmiştir. Yeni düzenlemede ;

2010/52 Sayılı genelge de yer alan "..... Özel kanun veya kararlarında gümrük mevzuatına atıf yapılmayan yükümlülükler için yetkili ve görevli idari yargı mercilerine başvurulması...." ve ".....2976 sayılı Kanuna göre verilen para cezaları ile, ilgili mevzuatında Gümrük Kanunu'nun uygulanacağına ilişkin bir hüküm bulunmayan para cezaları için 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8 maddesi gereğince yetkili ve görevli idari yargı mercilerine başvurulması....." yönündeki –genelge düzeyindeki- düzenlemenin de kaldırılması anlamına gelmekte ve bir anlamda Gümrük vergisi ve İthalat Vergisi tanımının kapsamını genişletmiş olmaktadır (EK- 1, 2).

2) Diğer yandan Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün söz konusu genelgesinde yer alan Gümrük Vergileri ve İthalat Vergilerinin detayına (Adlarına) ilişkin olarak çok açık ve net bir düzenlemesi bulunmamaktadır. Ancak 27.08.2011 tarihli ve 28038 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan GÜMRÜK UZLAŞMA YÖNETMELİĞİ'nin 1 ve 2 no'lu eklerin Gümrük Vergileri ve Para Cezaları aşağıdaki gibi açıklanmıştır. (EK- 3).

GÜMRÜK VERGİLERİ

Gümrük Vergisi
İlave Gümrük Vergisi
Tek ve Maktu Vergi
Dampinge Karşı Vergi
Subvansiyona Karşı Telafi Edici Vergi
Katma Değer Vergisi
Özel Tüketim Vergisi
Ek Mali Yükümlülük
Toplu Konut Fonu
Tütün Fonu
Ek Fon
Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu
Çevre Katkı Payı
Telafi Edici Vergi (İhracat)
TRT Bandrol Ücreti (Ticari olmayan eşya için)

PARA CEZALARI

Kanun Adı	Maddeleri
4458 sayılı Gümrük Kanunu	234,235,236,237, 238,239,241
2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesine Hakkında Kanun	4
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	51
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	16

Yine 08.03.2011 tarihli ve 27868 sayılı Resmi Gazete’de de yayınlanan GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI) (SERİ NO:1) ün 3 üncü maddesinin “b” bendinde Gümrük Vergileri aşağıdaki gibi tanımlanmıştır.

“ Gümrük vergileri tabiri, EK-1 sayılı listede yer alan, ilgili mevzuat uyarınca eşyanın ithali veya ihracında uygulanan ve gümrük idarelerince takip ve tahsil edilen gümrük vergisi, diğer vergiler, eş etkili vergiler ve mali yüklerin tümünü...” ifadesi ilgili tebliğde yer almıştır.

Anılan tebliğin, 1 no'lu eki ise aynen aşağıdaki gibidir (EK- 4) ;

EK-1

ALACAĞIN TÜRÜ
Gümrük Vergisi
Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Vergisi
Tek ve Maktu Vergi
Anti-Damping veya Antisübvansiyon Vergisi
Çevre Katkı Payı
Akaryakıt Tüketim Vergisi
Akaryakıt Fiyat İstikrar Fonu
Ek Mali Yükümlülük
Katma Değer Vergisi
Ek Vergi
Alkollü İçeceklerden Alınan Ek Vergi
Oyun Kağıdı ve Röntgen Filmlerinden Alınan Ek Vergi
Ek Fon
Telafi Edici Vergi (ihracat)
Yurtdışı Harcı
Toplu Konut Fonu
Savunma Sanayi Destekleme Fonu
Tütün Fonu
Eğitime Katkı Payı
İthal Harcı
TRT Bandrol Ücreti
Para Cezaları
Faiz
Ağaçlandırma Fonu
Diğer Harçlar
Damga Vergisi
Gecikme Zammı
Özel Tüketim Vergisi
Özel İşlem Vergisi
Fikir, Sanat ve Kültür Stopajı
Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu
Kültür ve Turizm Bakanlığı Kesintisi
Maden Fonu
Belediye Hissesi
Rıhtım Resmi
Avrupa Ekonomik Topluluğu Fonu

Her iki düzenleme bilgi amaçlı olarak çalışmaya alınmış olup, 2013 / 01 sayılı Genelgenin eki değildirler ve “Gümrük Vergileri” ve “İthalat vergileri”nin neler oldukları / olabilecekleri konusunda okuyucuya bir fikir vermek için danışmanlığımızca çalışmaya eklenmiştir.

Konuya ilişkin resmi düzenlemeler ilerleyen sayfalarda noksansız olarak yer almaktadır (EK-1, 2, 3, 4).

SONUÇ ve ÖNERİLER :

Gümrük vergileri ve İthalat vergilerinde vergi ve ceza türüne göre ilk başvuru / itiraz merciini işaret etmek üzere hazırlanmış olan, yeni 2013/01 Sayılı Genelge, 2010/52 Sayılı Genelge de yer alan “..... Özel kanun veya kararlarında gümrük mevzuatına atıf yapılmayan yükümlülükler için yetkili ve görevli idari yargı mercilerine başvurulması.... “ ve “.....2976 sayılı Kanuna göre verilen para cezaları ile, ilgili mevzuatında Gümrük Kanunu'nun uygulanacağına ilişkin bir hüküm bulunmayan para cezaları için 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8 maddesi gereğince yetkili ve görevli idari yargı mercilerine başvurulması.....” yönündeki düzenlemeleri yürürlükten kaldırıp bir anlamda bahis konusu düzenlemeler konusu vergiler için de yargısal itiraz yoluna başvurulmadan önce idari itiraz yolunun önünü açmıştır.

Diğer yandan, Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün, gerek Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği'nde ve gerekse GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI) (SERİ NO:1) de olduğu gibi detaylı bir Gümrük Vergileri, İthalat vergileri tanımlamasına yönelik bir liste yapmamış olması nedeniyle, Gümrük vergileri ve İthalat vergilerine itiraz aşamasında, bunların neler oldukları açısından uygulama taşra gümrük idarelerinin konuya ilişkin yorumlarına ve inisiyatifine bırakılmıştır. Bu çerçevede 2013/01 Sayılı Genelgenin bu haliyle yeterli açık ve net olmadığını belirtmek isteriz.

Bu konuda, mükellef açısından hangi başvuru merciinin seçilmesi gerektiği konusu son derece önemlidir ve daha sonraki hukuki ihtilafları önleme açısından da hayati önem taşımaktadır.

Bu nedenle gümrük vergileri, ithalat vergilerine itiraz aşamasında cari düzenlemeler çerçevesinde konunun dikkatlice irdelenmesi ve başvuru merciinin doğru olarak seçilmesi gerekmekte olup, başvuru öncesinde danışmanlığımızca gerekli mevzuat desteği sağlanabilir.

Saygılarımızla,

A.Hakan TOKER

MAZARS / DENGE YMM Çözüm Ortağı

Gümrük Danışmanı & Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri (YGM)

0532 344 46 47

hakan.toker@gumrukeksper.com

EKLER :

Ek - 1 GÜMRÜKLER GEN.MD.GENELGESİ 2013/01

Ek - 2 GÜM.GEN.MD.GENELGESİ 2010/52

Ek - 3 GÜMRÜK UZLAŞMA YÖN. EK- 1 ve 2

Ek - 4 GÜMRÜK TEBLİĞİ EKİ LİSTE

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :85593407-10.06.01

Konu :Gümrük Kanunu'nun 242 nci maddesi

15.01.2013

GENELGE (2013/01)

İlgi: 1/12/2010 tarihli ve 2010/52 sayılı Genelge.

İlgide kayıtlı genelge konusu Gümrük Kanunu'nun 242 nci maddesinin uygulanması ile ilgili olarak, Bakanlığımıza ulaşan yargı kararları çerçevesinde yeniden değerlendirme yapılmıştır.

4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nun 5911 sayılı Kanun ile değiştirilen 242 nci maddesinin 1 inci fıkrası, "Yükümlüler kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilir." hükmünü amirdir.

"Gümrük vergileri" ifadesi 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 5911 sayılı Kanun ile değiştirilen 3 üncü maddesinde;

"...8. a) "Gümrük vergileri" deyiimi, ilgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü;

9. "İthalat vergileri" deyiimi,

a) Eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin islenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;

10. "İhracat vergileri" deyiimi,

a) Eşyanın ihracatında ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin islenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ihracatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri, (ifade eder)"

şeklinde tanımlanmaktadır.

Diğer taraftan, Gümrük Kanunu'nun 232/1 maddesi "Bu Kısımın İkinci Bölüm hükümlerine göre gümrük vergileri ile birlikte alınması gereken para cezaları bu vergiler ile aynı zamanda karara bağlanarak tebliğ edilir ve aynı zamanda ödenir." hükmünü amirdir.

Bu itibarla, "***gümrük vergileri***" tanımı içine giren her türlü alacak ve bunların cezaları ile Gümrük Kanunu hükümlerine tabi diğer para cezalarına karşı Gümrük Kanunu'nun 242 nci maddesine göre idari itiraz yolu kullanılacaktır.

İlgide kayıtlı genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Remzi AKÇİN
Bakan a.
Genel Müdür

GÜMRÜK VERGİLERİ ve İTHALAT VERGİLERİNE İTİRAZ PROSEDÜRÜNDE, YETKİLİ MERCİİ SEÇİMİ AÇISINDAN YENİ GÜMRÜK UYGULAMASINA İLİŞKİN KARŞILAŞTIRMALI ve AÇIKLAMALI GÜMRÜK SİRKÜLERİ – 2013 / 05 ; 25.02.2013

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.GÜM.0.06.12.00-156.99.V13

1/12/2010

Konu : Gümrük Kanunu'nun 242 nci maddesi

GENELGE (2010/52)

İlgi: 26/7/2010 tarihli ve 2010/38 sayılı Genelge

İlgide kayıtlı genelge konusu Gümrük Kanununun 242 nci maddesinin uygulanması ile ilgili olarak, Müsteşarlığımıza ulaşan yargı kararları çerçevesinde yeniden değerlendirme yapılmıştır.

Bu çerçevede;

“Gümrük vergileri” ile ilgili olarak;

1. Gümrük Kanunu hükümlerine göre alınan “gümrük vergileri”ne (özel kanun ve kararlarında gümrük mevzuatına atf yapılan yükümlülükler dahil) karşı 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 242 nci maddesinde yer alan itiraz prosedürünün kullanılması,

2. Özel kanun veya kararlarında gümrük mevzuatına atf yapılmayan yükümlülükler için yetkili ve görevli idari yargı mercilerine başvurulması,

“Para cezaları” ile ilgili olarak;

3. Gümrük Kanunu hükümlerine tabi para cezaları için anılan Kanunun 242 nci maddesinde yer alan itiraz prosedürünün işletilmesi,

4. 2976 sayılı Kanuna göre verilen para cezaları ile, ilgili mevzuatında Gümrük Kanunu'nun uygulanacağına ilişkin bir hüküm bulunmayan para cezaları için 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8 maddesi gereğince yetkili ve görevli idari yargı mercilerine başvurulması,

Gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen kapsamda idari yargı mercilerinde dava açılması gerekirken Gümrük Kanununun 242 nci maddesi çerçevesinde gümrük idarelerine itiraz başvurusunda bulunulan işlemlerle ilgili olarak yükümlüler yetkili ve görevli idari yargı mercilerinde dava açabileceklerdir.

İlgide kayıtlı genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

S. Umman HAMİDOĞULLARI
Müsteşar a.

Genel Müdür V

27.08.2011 tarihli ve 28038 sayılı R.G.de yayınlanan GÜMRÜK UZLAŞMA YÖNETMELİĞİ nin 1 ve 2 no' lu ekleri

“EK-1
GÜMRÜK VERGİLERİ

Gümrük Vergisi
İlave Gümrük Vergisi
Tek ve Maktu Vergi
Dampinge Karşı Vergi
Subvansiyona Karşı Telafi Edici Vergi
Katma Değer Vergisi
Özel Tüketim Vergisi
Ek Mali Yükümlülük
Toplu Konut Fonu
Tütün Fonu
Ek Fon
Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu
Çevre Katkı Payı
Telafi Edici Vergi (İhracat)
TRT Bandrol Ücreti (Ticari olmayan eşya için)

EK-2
PARA CEZALARI

Kanun Adı	Maddeleri
4458 sayılı Gümrük Kanunu	234,235,236,237,238,239,241
2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesine Hak.Kan.	4
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	51
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	16

08.03.2011 tarihli ve 27868 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI) (SERİ NO:1) ün 3 üncü maddesinin “b” bendinde bahsi geçen Gümrük Vergilerine ilişkin EK-1 LİSTE

EK-1

ALACAĞIN TÜRÜ
Gümrük Vergisi
Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Vergisi
Tek ve Maktu Vergi
Anti-Damping veya Antisübvansiyon Vergisi
Çevre Katkı Payı
Akaryakıt Tüketim Vergisi
Akaryakıt Fiyat İstikrar Fonu
Ek Mali Yükümlülük
Katma Değer Vergisi
Ek Vergi
Alkollü İçeceklerden Alınan Ek Vergi
Oyun Kağıdı ve Röntgen Filmlerinden Alınan Ek Vergi
Ek Fon
Telafi Edici Vergi (ihracat)
Yurtdışı Harcı
Toplu Konut Fonu
Savunma Sanayi Destekleme Fonu
Tütün Fonu
Eğitime Katkı Payı
İthal Harcı
TRT Bandrol Ücreti
Para Cezaları
Faiz
Ağaçlandırma Fonu
Diğer Harçlar
Damga Vergisi
Gecikme Zammı
Özel Tüketim Vergisi
Özel İşlem Vergisi
Fikir, Sanat ve Kültür Stopajı
Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu
Kültür ve Turizm Bakanlığı Kesintisi
Maden Fonu
Belediye Hissesi
Rihtım Resmi
Avrupa Ekonomik Topluluğu Fonu